

Силабус дисципліни «Секційний курс»

1. Загальна інформація	
Назва факультету	медичний
Освітня програма	22 Охорона здоров'я, 228 Педіатрія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код	«Секційний курс», код ОК 40.2
Кафедра	Кафедра патологічної анатомії та судової медицини 790010, м.Львів, вул. Пекарська 52 тел: +380322769371 Kaf_pathanatomy@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри	Д.м.н., професор Юрій Олексійович Поспішіль
Рік навчання	5 ^{ий} рік навчання
Семестр	Впродовж IX або X семестру
Тип дисципліни	Обов'язкова
Викладачі	Ю.О.Поспішіль, д.м.н, професор – yospishil@yahoo.com Д.Д.Зербіно, д.м.н, професор, академік АМН України Л.І.Волос, д.м.н, професор – liliya.volos@gmail.com О.М.Гаврилюк, д.м.н., доцент – e.m.gavrilyuk@gmail.com В.І.Вовк, к.м.н., доцент – vovkvi@yahoo.com С.А.Томашова, к.м.н., доцент – stomashova@yahoo.com М.І.Серветник, к.м.н., доцент – doctorservetnyk@gmail.com І.В.Грицина, к.м.н., доцент – hritsyna@gmail.com Ю.І.Кузик, д.м.н., доцент - juliakuzyk21@gmail.com Р.І.Фаліон, в.о.доцента - falionruslana@gmail.com В.В.Вовк, асистент – vovkvita@yahoo.com С.В.Федевич, асистент – solomiya.fedevych@gmail.com
Erasmus так/ні	ні
Особа, відповідальна за силабус	М.І.Серветник, к.м.н., доцент doctorservetnyk@gmail.com
Кількість кредитів ECTS	0,5
Кількість годин	Всього – 15 год Практичних занять – 8 год СРС – 7 год
Мова навчання	українська
Інформація про консультації	відповідно до затвердженого графіку
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази, бюро	КЗ ЛОР "Львівське обласне патологоанатомічне бюро" 79010, м. Львів, вул. Пекарська,52 тел./ факс: +38032275-74-08 E-mail: lopab@ukr.net В.о.директора: Варивода О.Ю., тел. +38032275-74-08 Розташовується на площах приміщень кафедри патологічної анатомії
2. Коротка анотація до курсу	
"Секційний курс" як навчальна дисципліна закладає основи знання про організацію	

патологоанатомічної служби та її призначення, надає знання морфологічних і клінічних проявів хвороб на всіх етапах їх розвитку, узагальнює навички клініко-анатомічного аналізу, синтетичного аналізу діагностичних ознак хвороб і правильного їх тлумачення в причинно-наслідкових співвідношеннях, що є необхідним для подальшої фахової діяльності. Вивчення курсу здійснюється у 9 та 10 семестрах 5-го року навчання, Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є практичні заняття та самостійна робота студентів (СРС).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є поглиблене вивчення морфологічного підґрунтя, клінічних проявів, ускладнень та наслідків терапевтичних, хірургічних, інфекційних хвороб з метою засвоєння фундаментальних основ медицини та клінічної картини захворювань із подальшим використанням отриманих знань у практичній роботі лікаря.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни базується на отриманих студентами знаннях з курсу патоморфології, патофізіології, судової медицини, терапії, хірургічних хвороб, інфекційних захворювань, педіатрії, акушерства та гінекології, урології, онкології, та інтегрується з цими дисциплінами; це передбачає формування умінь застосувати отримані знання та практичні навички з секційно-біопсійного курсу в процесі подальшого навчання та у майбутній професійній діяльності.

3. Мета і цілі курсу

1. Метою викладання навчальної дисципліни «Секційний курс» є засвоєння фундаментальних знань морфологічних проявів патологічних процесів і захворювань, формування поглибленого клініко-анатомічного мислення та набуття фахово-орієнтованих компетентностей з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності лікаря будь-якого фаху, що передбачає:

- ✓ вивчення основних завдань та системи заходів патологоанатомічної служби,
- ✓ вивчення основ деонтології прозекторської роботи,
- ✓ вивчення структури та логіки побудови патологоанатомічного діагнозу,
- ✓ вивчення методів патоморфологічних досліджень: автопсія, біопсія, дослідження біопсійного матеріалу, метод імуногістохімічного дослідження біопсійного та операційного матеріалу, електронно-мікроскопове дослідження, молекулярно-біологічне дослідження

2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Секційний курс» є наступні:

- ✓ формування у студента знань методів діагностики патологічних процесів і захворювань шляхом дослідження біоптатів і післяопераційного матеріалу (світлова та електронна мікроскопія, імуногістохімія, гістохімія і цитохімія);
- ✓ розуміння значення клініко-анатомічного аналізу як методу знань обставин виникнення захворювань (морфогенез), особливостей їх перебігу, причин і механізмів смерті, їх розвитку (танатогенез);
- ✓ отримання навичок клініко-анатомічного аналізу, синтетичного узагальнення діагностичних ознак хвороб і вірного їх тлумачення в причинно-наслідкових співвідношеннях;
- ✓ знання структурних основ одужання (саногенез), ускладнень та наслідків хвороб;
- ✓ знання структури клінічного та патологоанатомічного діагнозів;
- ✓ співставлення морфологічних і клінічних проявів хвороб на всіх етапах їх розвитку, патологічних станів та хвороб ротової порожнини;
- ✓ вивчення варіантів патоморфозу захворювань, що виникають у зв'язку з умовами життя людини, змінюються внаслідок різноманітних лікувальних заходів (патологія терапії).

3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна «Секційний курс»

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

загальних:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді;
- здатність до міжособистісної взаємодії;
- здатність спілкуватись іноземною мовою;
- здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальних (фахових, предметних):

- здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані;
- здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів;
- здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання;
- здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;
- здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм;
- здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції;
- здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів;
- зрозуміло доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;
- здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я;
- дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами;
- дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

4. Пререквізити курсу

Для успішного навчання та опанування компетентностями з дисципліни «Секційно-біопсійний курс» студент повинен володіти знаннями з наступних дисциплін:

1. Патоморфологія
2. Патофізіологія

3. Судова медицина
4. Внутрішні хвороби
5. Хірургічні хвороби
6. Акушерство та гінекологія
7. Онкологія
8. Інфекційні хвороби

5. Програмні результати навчання

Список результатів навчання

ПРН-1 (Зн-1-20, Ум-1-8, К-1-3, АВ-1-3)	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК6; ФК1, ФК2, ФК3
ПРН-2 (Зн-1-20, Ум-1-8, К-1-3, АВ-1-3)	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук на рівні, достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5; ФК11, ФК22
ПРН-3 (Зн-1-20, Ум-1-8, К-1-3, АВ-1-3)	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4; ФК18, ФК23, ФК24, ФК25
ПРН-4 (Зн-1-20, Ум-1-8, К-1-3, АВ-1-3)	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи дані анамнезу хворого, обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній діагноз захворювання (за списком 2).	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4; ФК1, ФК2, ФК3, ФК16
ПРН-7 (Зн-1-20, Ум-1-8, К-1-3, АВ-1-3)	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та додаткові) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) для пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4; ФК1, ФК2, ФК3, ФК16
ПРН-21 (Зн-1-20, Ум-1-8, К-1-3, АВ-1-3)	Знаходити необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерел, аналізувати, оцінювати та адекватно застосовувати цю інформацію	ЗК1, ЗК10, ЗК11; ФК3
ПРН23 (Зн-1-20, Ум-1-8, К-1-3,	Оцінювати вплив довкілля на стан здоров'я людини для оцінки захворюваності населення	ЗК4, ЗК6, ЗК12; ФК17, ФК23

АВ-1-3)		
ПРН-27 (Зн-1-20, Ум-1-8, К-1-3, АВ-1-3)	Вільно спілкуватися державною та англійською мовою як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів	ЗК9 ФК23
ПРН-28 (Зн-1-20, Ум-1-8, К-1-3, АВ-1-3)	Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки	ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК13, ЗК15; ФК11, ФК17, ФК21, ФК22
Студент повинен знати:		
Зн-1	Побудову, основні завдання та системи заходів патологоанатомічної служби, її місце у структурі системи охорони здоров'я України/	
Зн-2	Принципи та правила ведення основної патологоанатомічної документації – протоколу посмертного патологоанатомічного дослідження - автопсії), лікарського свідоцтва про смерть, скерування на патогістологічне дослідження біопсійного та операційного матеріалу.	
Зн-3	Структуру та логіку побудови патологоанатомічного діагнозу, його складові частини, варіанти основного захворювання.	
Зн-4	Визначення основного захворювання, ускладнення основного захворювання, супутнього захворювання.	
Зн-5	Структуру та логіку побудови комбінованого патологоанатомічного діагнозу, його складові частини.	
Зн-6	Визначення поєданого основного захворювання, конкуруючого основного захворювання, фонового захворювання.	
Зн-7	Варіанти формулювання патологоанатомічного діагнозу у випадках різних соматичних захворювань у дорослих та у випадках перинатальної патології	
Зн-8	Структуру та логіку заповнення лікарського свідоцтва про смерть.	
Зн-9	Структуру та логіку заповнення лікарського свідоцтва про перинатальну смерть.	
Зн-10	Визначення понять патоморфоз, ятрогенія (друга хвороба), їх місце у діагнозі.	
Зн-11	Принципи порівняння клінічного та патологоанатомічного діагнозів.	
Зн-12	Причини неправильних клінічних діагнозів (об'єктивні, суб'єктивні).	
Зн-13	Категорії розбіжності діагнозів:Р-1,Р-2,Р-3.	
Зн-14	Принципи підготовки і проведення засідання лікувально-контрольної комісії, комісії по вивченню смертельних наслідків та клініко-анатомічної конференції.	
Зн-15	Метод біопсійного та операційного дослідження матеріалу, види біопсій.	
Зн-16	Значення методу прижиттєвої морфологічної діагностики – біопсії.	
Зн-17	Методи фіксації та дослідження матеріалу, приготування мікроскопічних препаратів.	
Зн-18	Основні та додаткові методи гістологічного дослідження (гістохімічне, імуноморфологічне, електронна мікроскопія).	
Зн-19	Правила забору та скерування матеріалу на гістологічне дослідження.	
Зн-20	Основні етичні та деонтологічні принципи у роботі лікаря-патологоанатома	
Студент повинен уміти:		
Ум-1	Визначити завдання патологоанатомічного бюро, централізованої прозектури і патологоанатомічного відділення центральної районної лікарні	
Ум-2	Встановити причини виникнення (етіологія), механізми розвитку (патогенез), морфологічні основи цих механізмів (морфогенез), наслідки хвороб, а саме одужання та його механізми (саногенез), ускладнення, а також механізми	

	смерті (танатогенез).
Ум-3	Виявити діагностичні помилки та заповнити лікарське свідоцтво про смерть.
Ум-4	Формулювати патологоанатомічний діагноз із зазначенням основного захворювання, ускладнень, супутніх захворювань та причин смерті.
Ум-5	Визначати зміни у перебігу та патоморфології хвороб (патоморфоз).
Ум-6	Діагностувати макро- та мікроскопові прояви хвороб, що розвиваються внаслідок діяльності лікаря (ятрогенія).
Ум-7	Інтерпретувати результати різних видів патогістологічного дослідження біопсійного та операційного матеріалу
Ум-8	Визначати роль клініко-анатомічних конференцій, лікувально-контрольної комісії та комісії по вивченню смертельних наслідків.
К-1	Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог
К-2	Здатність застосовувати знання з патоморфології в практичних ситуаціях; здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іншою мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим; здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконуються; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
К-3	Здатність до засвоєння методів патоморфологічних досліджень: автопсія, біопсія, експериментальне моделювання захворювань; здатність до аналізу морфологічних проявів хвороб; здатність до оцінювання результатів патологоанатомічного розтину, досліджень біопсійного та секційного матеріалу; здатність до аналізу структурного підґрунтя розвитку хвороб та їх клінічних проявів, структурних основ одужання, ускладнень та наслідків.
АВ-1	Самостійно планувати та проводити наукові дослідження.
АВ-2	Нести особисту відповідальність за результати власної професійної діяльності.
АВ-3	Дотримуватись загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах.

6. Формат і обсяг дисципліни

Формат дисципліни	очний	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
лекції	-	-
практичні	8	Відповідно до затвердженого розкладу
самостійна робота студента	7	-«-

7. Тематика та зміст дисципліни

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, б) самостійна робота студентів (СРС).

Практичні заняття передбачають:

- 1) вивчення студентами організаційної структури патологоанатомічної служби та наказів МОЗ України, які регламентують її роботу, в тому числі знання документації патологоанатомічного бюро та патологоанатомічних відділень;
- 2) участь студентів у патологоанатомічному розтині та оформлення протоколу автопсії, знання порядку заповнення та видачі лікарського свідоцтва про смерть, лікарського свідоцтва про перинатальну смерть;
- 3) правила дослідження біопсійного та операційного матеріалу, цитологічного матеріалу, межі біопсій, форму патологістологічного заключення;

4) участь у клініко-анатомічній конференції, підготовку та її проведення, основні завдання лікарсько-контрольних комісій та комісій з вивчення смертельних наслідків;

5) знання деонтологічних та етичних аспектів у патологоанатомічній практиці.

На практичному занятті студенти вирішують завдання тестового контролю за темою даного практичного заняття, дають відповіді на стандартизовані питання, знання яких необхідні для розуміння поточної теми; демонструють знання та вміння відповідно до теми практичного заняття.

Система організації занять:

Практичні заняття проводяться у вигляді інтерактивної комунікації викладача і студентів. З метою підготовки до практичного заняття студент повинен:

- 1) вивчити теоретичний матеріал користуючись підручниками, методичними посібниками та іншими доступними джерелами;
- 2) виконати самостійну роботу, передбачену навчальним планом.

Орієнтовний план проведення заняття:

1. Формулювання мети і цілей заняття викладачем.
2. Інтерактивне обговорення теми у вигляді дискусії, що включає інформацію, представлену в схемах та малюнках, з обов'язковим відвідуванням патологоанатомічного розтину;
3. За можливість, проведення розтину тіла померлого з наступним детальним розбором конкретного автопсійного випадку, вивчення карти стаціонарного хворого, обговорення основних клінічних даних, заповнення відповідної частини протоколу патологоанатомічного дослідження, визначення основної та безпосередньої причини смерті. Дослідження біопсій.
4. Фінальний контроль матеріалу заняття, що включає оцінювання самостійної роботи, усних відповідей та тестовий контроль теоретичних знань.

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
П-1	Завдання і методи патологоанатомічної служби та її місце у системі охорони здоров'я України (наказ № 81 від 12.05.1992 року МОЗ України „Про розвиток та удосконалення патолого-анатомічної служби в Україні”, а також наказ №179 від 29.03.2006 року «Про затвердження інструкції з визначення критеріїв перинатального періоду живонародженості та мертвонародженості. Порядок реєстрації живонароджених і мертвонароджених»). Основна патологоанатомічна документація. Вивчення історії хвороби, показовий розтин. Протокол розтину: основні вимоги, складові частини, правила написання.	Визначення вихідного рівня знань за допомогою тестування на платформі МІСА. Обговорення питань теми. Відвідування секційного залу, виконання клініко-ситуаційних завдань, заключне тестування. Основні завдання патологоанатомічного бюро, централізованої прозектури й патологоанатомічного відділення центральної районної лікарні. Посадові вимоги до лікаря патологоанатома і персоналу відділення. Обладнання та оснащення патологоанатомічного відділення. Деонтологічні та етичні аспекти у патологоанатомічній практиці. Автопсія. Порядок розтину трупів у лікувально-профілактичних закладах. Особливості розтину немовляти. Збереження органів після розтину. Дослідження органів після розтину. Основна патологоанатомічна документація. Протокол патологоанатомічного розтину, його складові частини - патологоанатомічного діагнозу та патологоанатомічного епікризу (співставлення клінічного і патологоанатомічного діагнозів, висновок про причину смерті, дефекти діагностики і лікування).	Зн-1,2,3, Ум-1,2,3, К-1,2,3 АВ-1,2,3	Згідно із затвердженим розкладом
П-2	Побудова патологоанатомічного діагнозу, варіанти комбінованого основного захворювання (варіанти поєднаних, комбінованих та фонового захворювань). Визначення основного	Визначення вихідного рівня знань за допомогою тестування на платформі МІСА. Обговорення питань теми. Відвідування секційного залу, виконання клініко-ситуаційних завдань, заключне тестування.	Зн-3,4,5,6,7,8, 9 Ум-4 К-1,2,3 АВ-1,2,3	Згідно із затвердженим розкладом

	захворювання, ускладнень, супутніх захворювань. Лікарське свідоцтво про смерть, його значення для статистики та порядок заповнення. Варіанти формулювання патологоанатомічного діагнозу у випадках різних захворювань та у випадках перинатальної патології. Робота з МКХ Х перегляду. Лікарське свідоцтво про перинатальну смерть, його значення для статистики та порядок заповнення.	Структура патологоанатомічного діагнозу. Основні ланки патологогенетичного зв'язку при заповненні лікарського свідоцтва про смерть. Поняття основної та безпосередньої причини смерті.		
П-3	Визначення понять патоморфоз, ятрогенія (друга хвороба), їх місце у діагнозі. Принципи порівняння клінічного та патологоанатомічного діагнозів. Причини неправильних клінічних діагнозів (об'єктивні, суб'єктивні). Категорії розбіжності діагнозів:Р-1,Р-2,Р-3.Підготовка і проведення засідання лікувально-контрольної комісії, комісії по вивченню смертельних наслідків та клініко-анатомічної конференції.	Визначення вихідного рівня знань за допомогою тестування на платформі МІСА. Обговорення питань теми. Відвідування секційного залу, виконання клініко-ситуаційних завдань, заключне тестування. Структура патологоанатомічного діагнозу у випадках різних захворювань та у випадках перинатальної патології. Основні ланки патологогенетичного зв'язку при заповненні лікарського свідоцтва про перинатальну смерть. Поняття основної та безпосередньої причини смерті. Підготовка і проведення засідання лікувально-контрольної комісії, комісії по вивченню смертельних наслідків та клініко-анатомічної конференції. Загальнолікарняні, відділкові та профільні клініко-анатомічні конференції, як вид спільної діяльності патологоанатомів і клініцистів та їх задачі. Термін і порядок проведення конференцій. Характер матеріалу, що відбирається на конференцію. Роль патологоанатома в проведенні клініко-анатомічних конференцій, лікувально-контрольних комісій та комісій по вивченню смертельних наслідків.	Зн-10,11,12,13,14 Ум-5,6,8 К-1,2,3 АВ-1,2,3	Згідно із затвердженим розкладом
П-4	Метод біопсійного та операційного дослідження матеріалу. Значення методу прижиттєвої морфологічної діагностики – біопсії. Види біопсій. Методи фіксації та дослідження матеріалу, приготування мікроскопічних препаратів. Основні та додаткові методи гістологічного дослідження (гістохімічне, імуноморфологічне, електронна мікроскопія). Правила забору та скерування матеріалу на гістологічне дослідження. Підсумкове заняття.	Визначення вихідного рівня знань за допомогою тестування на платформі МІСА. Обговорення питань теми. Відвідування секційного залу, виконання клініко-ситуаційних завдань, заключне тестування. Правила скерування об'єктів для дослідження в патологоанатомічне відділення. Обробка матеріалу, отриманого з різних органів та патологічних утворень. Термін виконання біопсій. Границі забору біопсій. Форма відповіді	Зн-15,16,17,18,19,20 Ум-7, К-1,2,3 АВ-1,2,3	Згідно із затвердженим розкладом

		патологоанатома на біопсію. Термін зберігання гістологічних препаратів біопсій.		
СРС-1	Оформлення протоколу розтину	Опрацювання відповідних розділів протоколу розтину (за даними реального випадку); складання патологоанатомічного діагнозу, оформлення клініко-патологоанатомічного епікризу про випадок	Зн-1,3,4, 5,6,7 Ум-1,2,3,4 К-1,2,3 АВ-1,2,3	Згідно із затвердженим розкладом
СРС-2	Деонтологічні та етичні аспекти у патологоанатомічній практиці.	Самостійне опрацювання матеріалів до теми	Зн-20, К-1,2,3 АВ-1,2,3	Згідно із затвердженим розкладом
СРС-3	Складання патологоанатомічного діагнозу, вирішення патологоанатомічних задач	Вирішення клініко-ситуаційних задач	Зн-1,3,4, 5,6,7 Ум-1,2,3,4 К-1,2,3 АВ-1,2,3	Згідно із затвердженим розкладом
СРС-4	Оформлення лікарського свідоцтва про смерть	Заповнення лікарського свідоцтва про смерть (відповідно до ситуаційної задачі)	Зн-7,8,9 Ум-3,4 К-1,2,3 АВ-1,2,3	Згідно із затвердженим розкладом

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми, а також під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацює самостійно і які не входять до структури практичного заняття. Рекомендується застосовувати такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: тести; розв'язування ситуаційних задач; структуровані письмові роботи; структурований за процедурою контроль практичних навичок та умінь (оцінка знань та умінь аналізувати макро- та мікроскопічні зміни органів та систем при розтині померлого від захворювань, уміння заповнити лікарські свідоцтва про смерть та перинатальну смерть, уміння підготувати та провести клініко-анатомічну конференції у вигляді рольової гри, знання видів та принципів дослідження біопсійного матеріалу).

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності - під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

«Відмінно («5»)» – Студент правильно відповів на 90-100 % тестів формату А. Правильно, чітко, повно і логічно відповідає на стандартизовані питання поточної теми. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно демонструє виконання практичних навичок, правильно виконав усі завдання, які стосуються теми. Вільно інтерпретує положення теми, вміє узагальнювати матеріал.

«Добре («4»)» – Студент правильно відповів на 70-89 % тестів формату А. Правильно і по суті відповідає на питання поточної теми. Демонструє виконання практичних навичок, правильно або з незначними помилками виконав усі завдання, які стосуються теми заняття. Правильно використовує теоретичні знання для інтерпретації ситуаційних задач. Володіє необхідними практичними навичками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

«Задовільно («3»)» – Студент правильно відповів на 60-69 % тестів формату А. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації виконання практичних навичок робить суттєві помилки, із суттєвими помилками виконав завдання. Студент вирішує лише легкі ситуаційні задачі, володіє лише мінімумом необхідних практичних навичок.

«Незадовільно («2»)» – Студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестів формату А. Не знає матеріалу поточної теми. Не може самостійно побудувати логічну відповідь на додаткові питання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації виконання практичних навичок робить значні, грубі помилками.

Критерії оцінювання самостійної роботи: Оцінювання самостійної роботи студентів, яке передбачено в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється під час заліку з дисципліни.

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
Зн-1-20, Ум-1-8,	П-1-5, СРС-1-4	Дивись схеми, описані вище у	Під час оцінювання засвоєння кожної

К-1,2,3 АВ-1,2,3		розділі «Поточний контроль»	теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент повинен отримати позитивну оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включають контроль теоретичної та практичної підготовки.
------------------	--	-----------------------------	---

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану – **семестровий залік.**

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру/ екзамен – 60%/40% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття, виконав усі види робіт і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Середнє арифметичне значення оцінок, виставлених впродовж семестру за 4-ри бальною шкалою, конвертується у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	<i>Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів- 120</i>

Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни.

Оцінка з секційного курсу базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою “зараховано”, або “не зараховано”. Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність бал не менше 60% від максимальної суми балів з дисципліни (200 балів).

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Таблиця перерахунку за 200-бальною шкалою:

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128

4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	< 3	Недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

9. Політика курсу

Студенти під час вивчення дисципліни «Секційно-біопсійний курс» повинні діяти у навчальних і професійних ситуаціях, виходячи з позицій академічної доброчесності та професійної етики, а саме - самостійно виконувати навчальні завдання; коректно посилатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей; усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до них; оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

10. Література

Обов'язкова

1. Патоморфологія: національний підручник/за ред.. В.Д.Марковського, В.О.Туманського. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 936 с.
2. Шлопов В. Г. Патологічна анатомія. Підручник. Нова книга 2004.
3. Основи патології за Роббінсом: переклад 10-го англійського вид.: у 2-х т./Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер; наук. ред.. перекладу проф. І.Сорокіна, С.Гичка, І.Давиденко. – К.: ВСВ «Медицина», – 2020. – XII, 952 с.
4. Струков А.І., Серов В.В. Патологічна анатомія / Пер. з російської мови 4-го вид., стереотипне вид. – Х.: Факт, 1999.
5. Патологічна анатомія. Боднар Я.Я., Кузів О.Є, Романюк А.М. Тернопіль 2003
6. Патологічна анатомія (загально-патологічні процеси) /В.М Благодаров, П.І. Червяк, К.О. Галахін, Л.О. Стеченко, В.А Діброва, МБ. Хомінська, М.А Конончук (за ред. В.М Благодарова та П.І. Червяка). –К.: Генеза, 1997.
7. Клінічна патологічна анатомія / Г.І.Губіна-Вакулик, І.І.Кондаков, І.В.Сорокіна [та інші]. – Х.:Гриф, 2004. – 288 с.
8. Благодаров В. М., Вербицький В. В., Гавриш О. С., Конончук М. А., Діброва В. А. Патологія: клініко-анатомічний аналіз. - Київ. СМП «АВЕРС», 2001, 122 с.
9. Міжнародна класифікація хвороб та проблем, пов'язаних зі здоров'ям (МКХ - 10). Женева: ВОЗ, - 1,2 том, 1995.
10. Яковцова А. Ф., Кондаков І. К., Ніколенко Є. Я., Яковцова І. І., Кондаков І. І. Заключний діагноз у світлі міжнародної класифікації хвороб десятого перегляду (МКХ - 10). - Харків. 2002. - 141 с.
11. Яковцова А. Ф., Кондаков І. К., Марковський В. Д., Пісенько М. М. Клінічна патологічна анатомія. - Харків: "Гриф". - 2004. - 288 с.
12. Kumar V. Robbins Basic Pathology / Kumar V., Abbas A.K., Aster J.C. – Canada: Elsevier Health Sciences, 2017 – 952 p.
13. Anderson's Pathology // Edited by John M. Kissane. The C.V. Mosby Company. – Toronto Philadelphia, 1990. –2196 p.
14. Thomas C. Macropathology / Thomas C. – Toronto, Philadelphia : В.С. Decker Inc., 1990. –355 p.

Додаткова

1. Поспішіль Ю.О., Томашова С.А., Гаврилюк О.М.Методичний посібник «Секційний курс».-Л: 2018.- 50 с.

Інформаційні ресурси

1. Наказ МОЗ України № 81 від 12.05.1992 року «Про розвиток та удосконалення патологоанатомічної служби в Україні»

http://www.uazakon.com/documents/date_3z/pg_gmcwxj/index.htm

2. Наказ МОЗ України № 417 від 19.08.2004 року «Про вдосконалення дитячої патологоанатомічної служби» http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20040819_417.html

3. Форма № 106/о «Лікарське свідоцтво про смерть» та Форма № 106-2/о «Лікарське свідоцтво про перинатальну смерть»:

http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE13024.html

4. Список кодів МКХ-10.

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA_%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B2_%D0%9C%D0%9A%D0%A5-10

5. Наказ МОЗ України № 503 від 29.08.2008 року Про затвердження Методичних рекомендацій «Кодування захворюваності та смертності в відповідності до Міжнародної статистичної класифікації хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я Десятого перегляду»:

http://uazakon.com/documents/date_c0/pg_gbcrwc/index.htm

6. Форма № 013/о «Протокол патологоанатомічного дослідження»:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0667-12#n3>

7. Форма № 014/о «Направлення на патологогістологічне дослідження»:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0993-13#n3>

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни

гістологічні лабораторії, секційні зали, мікроскопи, колекції макро- та мікропрепаратів (навчальна колекція та колекція Музею хвороб людини); таблиці; фото; мультимедійні презентації; методичні розробки для викладачів; методичні вказівки до практичних занять для студентів; методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів; програмне забезпечення навчальної платформи MISA.

12. Додаткова інформація

Лекції та практичні заняття відбуваються на базі кафедри, за адресою:

790010, м.Львів, вул. Пекарська 52

Відповідальна за освітній процес на кафедрі (завуч кафедри):

Доц. Серветник М.І., doctorservetnyk@gmail.com

Керівник наукового гуртка кафедри:

Проф. Волос Л.І., liliya.volos@gmail.com

Укладачі силябуса

Серветник М.І., к.мед.н., доцент, Вовк В.В., асистент

Завідувач кафедри

Поспішіль Ю.О., д.мед.н., професор